

Finis

koncertu

velmocí

10. a 11. listopadu 2022

Konference
Finis koncertu velmocí:
Evropa a Rakousko-uherská monarchie
na konci dlouhého 19. století

Proměny zahájené, podnícené nebo akcelero-
vané první světovou válkou přinesly výraz-
né posuny v řadě oblastí. Politická, ale také
společenská nebo náboženská mapa Evropy
v roce 1914 se od mapy stejného kontinentu
po Velké válce a v letech následujících zásad-
ním způsobem odlišovala. Nezpochybnitelná
síla pentarchie se stala minulostí, multinaci-
onální monarchie vystřídaly republikánsky
ustavené nástupnické státy na národní bázi,
v nichž se legitimita vládnutí začala opírat
o jiné koncepty. Symptomů proměn para-
digmatu ale lze nalézt mnohem více, a proto
můžeme zlom znamenající konec dlouhého
19. století zkoumat z pohledu různých disci-
plín a odlišnými metodami.

Podnětem k takto široce pojaté diskusi může
být letošní 100. výročí úmrtí císaře Karla Ra-
kouského (1922), v našem prostředí označo-
vaného obvykle za posledního českého krále.
Jeho osoba zůstává stále kontroverzní a do-
stává se jí diametrálně odlišných hodnocení
od výrazně obranných interpretací po hyper-
kritické pohledy. Doba deseti dekad přinesla
sporných témat řadu, kupříkladu napjaté vzta-
hy mezi Habsburky a středoevropskými země-
mi nebo Karlovo blahorečení římskokatolic-
kou církví. Sté výročí úmrtí Karla Rakouského
tak může být příležitostí nejen k historizaci

postavy jednoho císaře, tedy kritickému a vy-
váženému přístupu k jeho osobě, ale k moder-
ním českým a evropským dějinám vůbec.

Přivítáme příspěvky zejména z následujících
okruhů:

Evropa na prahu krátkého 20. století

Jak Evropu proměnila Velká válka? Jakými
klíčovými změnami prošly evropské společ-
nosti v době první světové války? Jak tyto
proměny reflektuje historie, sociologie, religi-
onistika, teologie, právo? Které ze soupeřících
konceptů vládnutí zvítězily, a proč? Jaké stra-
tegie zvolila římskokatolická církev, nekato-
lická církevní společenství a další náboženské
instituce? Kterými pojmy můžeme popsat
každodennost okolo let 1914 a 1918?

Rakousko-uherská monarchie na konci
dlouhého 19. století a císař Karel

Jaké hodnotící soudy se pojí s posledními lety
existence Rakousko-uherské monarchie? Moh-
li a měli možnost František Josef I. a Karel I.
„změnit dějiny“? Jaká rozhodnutí a opatření
z dlouhodobého hlediska obstála v čase? Co
lze považovat za odkaz „posledního císaře“
(„posledního českého krále“) a jak jej můžeme
odlišit od jiných odkazů? Jak nahlížet na té-
mata přirozeně spjatá s politickými dějinami
teologicky, spirituálně? Jaké je postavení

svatých či blahoslavených panovníků v národně či jinak laděných vyprávěních?

Habsburkové a šlechta v české kolektivní paměti

Jak vypadají sdílené kulturní obrazy Habsburků, aristokracie a šlechty ve filmu, karikatuře a dalších médiích? K jakým redukcím a narátivům odkazují, jaké stereotypy umožňují zakládat? Odkud čerpají svoji sílu a jakými proměnami ve 20. století prošly? Jakou pozici mají Habsburkové v české kolektivní paměti? Jak analyzovat napětí mezi českým rovnostářstvím na straně jedné a intenzivní zájem o šlechtu na straně druhé?

Pořadatelé:

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy,
Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy

Místo konání:

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
(náměstí Jana Palacha 1/2, 116 38 Praha 1)

Termín konference:
10. a 11. listopadu 2022

Termín odevzdání návrhů příspěvků:
15. září 2022

Způsob odevzdání návrhů příspěvků:
Elektronicky prostřednictvím formuláře na internetové adrese konference finiskoncertu.cz.

Programový a organizační výbor:

PhDr. Jakub Izdný, Ph.D.
Mgr. Petr Nohel, Ph.D.
doc. PhDr. Jan Randák, Ph.D.
PhDr. ThLic. Michal Sklenář, Ph.D. et Ph.D.
doc. PhDr. ThLic. Marek Šmíd, Ph.D.
prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.

Další informace a kontakt:

info@finiskoncertu.cz

Organizátoři si vyhrazují právo výběru příspěvků. Předpokládáme otištění upravených příspěvků v publikaci navazující na jednání konference.

www.finiskoncertu.cz

